

Nisan ayında meyve bahçesinde

Автор(и): проф. Мария Боровинова

Дата: 14.04.2020 Брой: 4/2020

Ülkenin çoğu meyve yetiştirme bölgesinde Nisan ayı ortalama aylık sıcaklığı 10 ila 14°C arasındadır ve aylık toplam yağış miktarı ovalık alanlar için 40 ila 70 l/m², dağlık alanlar için ise 60-100 l/m² arasındadır. Ay boyunca ani hava değişimleri sık görülen bir olgudur ve don riski yüksektir.

Nisan ayında, ülkenin farklı bölgelerindeki meyve türleri çeşitli fenofazlardadır: fare kulağı, beyaz tomurcuk, çiçeklenme.

Elma ağaçlarında fare kulağı döneminde, elma karalekesi ve küllemeye karşı ilk çiçek öncesi ilaçlama aşağıdaki fungusit karışımlarından biri ile yapılır: Bordo bulamacı %1 + Bayfidan 250 EC – %0.015, Champion WP – %0.3 + Bayfidan 250 EC – %0.015, Funguran OH 50 WP – %0.3 + Bayfidan 250 EC – %0.015. Bayfidan'a ek olarak, Systhane Ecozome EW – 20-150 ml/da da kullanılabilir. Karalekeye dayanıklı çeşitler sadece Bayfidan 250 EC –

%0.015 veya Systhane Ecozome EW – 20-150 ml/da ile ilaçlanmalıdır. Belirtilen fungusit karışımları, karalekeye neden olan patojen *Venturia inaequalis*'e karşı direnç gelişimini önlemek amacıyla çiçek öncesi uygulamalar için tercih edilir. Karalekeye karşı çiçek öncesi uygulamalar için ayrıca şu fungusitler de uygundur: Manfil 75 WP – 320 g/da, Captan 50 WP – %0.2, Polyram DF – %0.2, Sancozeb 80 WP – 200 g/da, Thiram 80 WG – %0.3, Folpan 80 WDG – %0.15. Küllemenin eşzamanlı kontrolü için bu fungusitler Bayfidan 250 EC – %0.015 veya Systhane Ecozome EW – 20-150 ml/da ile kombine edilmelidir.

Golden Delicious çeşidi meyvelerde paslanmaya karşı hassastır ve bakır içerikli ürünler bu durumu şiddetlendirir, bu da diğer fungusitlerin kullanılmasını gerektirir. Captan 50 WP – %0.2 uygundur ve çiçek öncesi uygulamalarda başarıyla kullanılabilir. Bu fungusit, meyve paslanmasına karşı hassas olan diğer çeşitler için de önerilir.

Karalekeye dayanıklı çeşitler – Prima, COOP-10, Florina, Liberty, Pioneer, McFree, Pilot, Topaz, Novamak, Sava, Rubinola, Jonafree, Jonathan, vb., sadece küllemeye karşı Bayfidan 250 EC – %0.015 veya Systhane Ecozome – 60-185 ml/da ile ilaçlanmalıdır.

Elmanın ikinci çiçek öncesi ilaçlaması pembe tomurcuk döneminde yapılır. İlk uygulamada olduğu gibi aynı fungusit karışımları ve fungusitler kullanılır. Elma eşekarısı yoğunluğunun yüksek olduğu bahçelerde – 100 sallanan sürgünde ortalama 2-3 ergin birey varsa, fungusit çözeltisine aşağıdaki insektisitlerden biri eklenir: Decis 2.5 EC – %0.03, Deka EC – 30–50 ml/da, Meteor SC – 60-90 ml/100 l su. Vurma testi yapamayan yetiştiriciler, yaklaşık olarak bir önceki yılda meyvelerde gözlemlenen zarara veya eşekarısı tarafından zarar görmüş meyve dökümünü fark ederek yönlendirilebilir. Listelenen insektisitler, genç elma bahçelerinde erken meyve döneminde ve çok yüksek tüylü böcek popülasyon yoğunluğunda tüylü böcek mücadelesi için de uygundur.

Nisan ayında, elmada ayrıca çiçek ilaçlaması da yapılır; bu, çiçekleri karalekeden korumak için çok önemlidir. Sık yağış ve yüksek hava neminin olduğu yıllarda, karalekeye hassas çeşitlerde kitlesel enfeksiyonlar gözlemlenir ve bu da çiçek dökülmesiyle sonuçlanır. Bu zarar genellikle fark edilmez ve yetiştiriciler bunu başka nedenlere bağlar. Çiçek ilaçlaması aynı zamanda külleme ve kahverengi çürüklüğe karşı da hedeflenir.

Çiçek uygulaması için aşağıdaki fungusitlerden biri kullanılır: Luna Experience – 20-75 ml/da, Systhane Super 24 EC – %0.03, Stroby DF – %0.02, Flint Max 75 WP – %0.02, Chorus 50 WP – %0.03, Shavit 72.5 WDG – %0.2 veya Stroby DF – %0.02 + Delan 700 WDG – %0.035 kombinasyonu, Faban SC – 120 ml/da, Indar 5 EW – 100 ml/da, Karathane 2.5 EW – 200 ml/da.

Armut için sadece bir çiçek öncesi ilaçlama yapılır. Bu ilaçlama, karaleke, armut yaprakbiti, armut dantel böceği ve armut eşekarısına karşı mücadeleyi amaçlar. Karaleke mücadelesi için aşağıdaki fungusitlerden biri kullanılır: Bordo bulamacı – %1, Funguran OH 50 WP – %0.3, Champion WP – %0.3, Captan 80 WG – %0.2, Dithane M-45 – 200 g/da, Bordo Mix 20 WP – 375-500 g/da. Yüksek bulaşma seviyelerinde – salkımların %2-3'ünde ortak armut yaprakbiti kolonileri varsa, fungusit çözeltilisine aşağıdaki insektisitlerden biri eklenir: Vaztak New 100 EC – %0.02, Decis 2.5 EC – %0.03, Deka EC – 75 ml/da, Sumi Alpha 5 EC/Sumicidin 5 EC – %0.03, Sineis 480 SC – 30-43.7 ml/da, Lamdex Extra – 80-100 g/da, Naturalis OD – 100-200 ml/da.

Armudun çiçek ilaçlaması, karaleke ve kahverengi çürüklüğe karşı mücadeleyi amaçlar ve elma için belirtilen çiçek ilaçlama fungusitleri kullanılır.

Bu dönemde, **ayva** ağaçları meyve yanıklığına karşı ilaçlanır. Bu fungal hastalığa karşı ilk uygulama pembe tomurcuk döneminde, ikincisi ise çiçeklenme sırasında yapılır. İlk uygulama için en iyisi Bordo bulamacı – %1 veya Champion WP – %0.3 kullanmaktır, çiçek uygulaması için ise Chorus 50 WP – %0.03, Luna Experience – 20-75 ml/da, Difcor 250 EC – 15 ml/da fungusitlerinden biri kullanılır.

Pembe tomurcuk döneminde, **erik bahçeleri**, vurma yöntemiyle belirlenen ve ağaç başına ortalama 3-5 eşekarı yoğunluğunda erik eşekarısına karşı ilaçlanır. Decis 2.5 EC – %0.05, Deka EC – 30-50 ml/da, Sumi Alpha 5 EC – %0.02 insektisitlerinden biri kullanılır. Bu ilaçlama kaçırılırsa veya çok yüksek eşekarı yoğunluğu durumunda, zararlı mücadelesi çiçeklenmeden hemen sonra, taç yaprakların %70'i kahverengileştiğinde ancak henüz dökülmediğinde de yapılabilir. Bu uygulama, %5 zarar görmüş meyve belirlendiğinde gerçekleştirilir.

Genç meyve veren sert çekirdekli meyve türlerinde, pembe tomurcuk döneminde, çok yüksek yoğunluklarda çiçekleri tamamen yok edebilen tüylü böceğe karşı ilaçlama yapılır. Meyve bitkilerinde bu zararlı için onaylı bir insektisit bulunmamakla birlikte, şunlar kullanılabilir: Decis 2.5 EC – %0.03, Karate Zeon 5 CS – %0.02, Deka EC – 30-50 ml/da.

Tüm **sert çekirdekli meyve türlerinde**, kahverengi çürüklüğe karşı mücadele için genellikle Nisan ayında çiçek ilaçlaması yapılır. Bu hastalığa karşı etkili fungusitler şunlardır: Luna Experience – 20-75 ml/da, Chorus 50 WP – %0.045, Signum WG – 30 g/da, Difcor 250 EC – 20 ml/da, Delan 700 WDG – %0.05, Indar 5 EW – 100 ml/da, Prolectus 50 WG – 80 g/da, Thiram 80 WG – %0.3.

Ülkemizde yetiştirilen **kayısı ve vişne çeşitlerinin** çoğu kahverengi çürüklüğe karşı hassastır ve bu iki türün ıslak bir ilkbahar ve uzun çiçeklenme döneminde iki çiçek ilaçlaması yapılmalıdır. İlki – çiçeklenmenin başında, ikincisi ise ilkinden 8-10 gün sonra.

Çiçek ilaçlamaları, arı uçuşunun olmadığı sabah saatlerinde yapılmalıdır. Kullanılan fungusitler arılar için toksik değildir, ancak arılar püskürtme jetinden ve fungusitlerle kontaminasyondan korunmalıdır.

Çilek plantasyonları, çiçeklenmeden önce, yaprak lekelerine (beyaz ve kırmızı) ve hortumlu böceklerle karşı korunmaları için Bordo bulamacı – %1 veya Champion WP – %0.3 ile Karate Zeon 5 CS – %0.02 veya Calypso 480 SC – %0.02 kombinasyonunda ilaçlanır. Çilek-ahududu çiçek hortumlu böceği için ekonomik zarar eşiği metrekarede %11 zarar görmüş tomurcuk veya %15 zarar görmüş bitki, çilek sap hortumlu böceği için ise metrekarede 5 zarar görmüş çiçek sapı/yaprak sapıdır. Çiçeklenme sırasında, çilek bitkileri gri küfe karşı aşağıdaki fungusitlerden biri ile muamele edilmelidir: Switch 62.5 WG – 100 g/da, Luna Sensation SC – 60-80 ml/da, Prolectus 50 WP – 80-120 g/da, Signum WG – 75 g/da, Captan 80 WG – 150 g/da.

Ahududu, da genç sürgünler 15-20 cm yüksekliğe ulaştığında, tomurcuk yanıklığına (Didymella) ve dal yanıklığına (Coniothyrium) karşı Bordo bulamacı – %1 veya Champion WP – %0.3 ile ilaçlama yapılır.